

Investing in the Rule of Law
For a Sustainable Future

ร่วมสร้างหลักนิติธรรม เพื่ออนาคตไทยที่ยั่งยืน

HOPE & FEAR on the FUTURE OF THAILAND

ข้อสังเกตของ KK เกี่ยวกับนิทรรศการ “กลางวันแสดๆ”

1. ความหมายและนัยยะของคำว่า "กลางวันแสดๆ"

"กลางวันแสดๆ" หรือ "In Broad Daylight" หรือ "In Plain Sight" เป็นสำนวนที่มีความหมายถึง:

- การกระทำที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นที่ผิดปกติวิสัยในบรรทัดฐานของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างเปิดเผย โจงแจ้งในที่สาธารณะ โดยไม่มีความพยายามที่จะปิดบังซ่อนเร้น
- สื่อถึงความไม่เกรงกลัวต่อการถูกจับผิดหรือลงโทษ
- ในบริบทของสังคมและกฎหมาย มักใช้เพื่อเน้นย้ำถึงความไม่ตรงกลัวหรือความไม่ละอายในการกระทำผิด
- สะท้อนถึงสภาพสังคมที่การละเมิดกฎหมายเกิดขึ้นอย่างเปิดเผยและไม่มีการลงโทษอย่างจริงจัง

2. ผลกระทบเชิงจิตวิทยาของปรากฏการณ์ “กลางวันแสดๆ”

การที่สังคมเห็นการกระทำผิดกฎหมายและจริยธรรมเกิดขึ้นอย่างเปิดเผย 'กลางวันแสดๆ' นั้น ส่งผลกระทบต่อจิตใจของคนในสังคม กล่าวคือ:

- เกิดความชินชาต่อความไม่ถูกต้อง จนมองว่าเป็นเรื่องปกติ (Desensitization)
- นำไปสู่ความรู้สึกหมดหวังและยอมจำนนต่อสภาพที่เป็นอยู่ (Learned Helplessness)
- เกิดการปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานทางสังคมยอมรับสิ่งที่เคยไม่ยอมรับ (Shifting Social Norm)
- ความเชื่อมั่นในระบบกฎหมายและความยุติธรรมลดลงอย่างรวดเร็ว (Erosion of Trust)
- เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เพราะเห็นว่าทำได้โดยไม่ถูกลงโทษ (Modeling Effects)

ผลกระทบเหล่านี้ทำให้สังคมอ่อนแอลง ขาดความเชื่อมั่นในศักยภาพการพัฒนา ทำให้ยากที่จะพัฒนาไปสู่สังคมที่เข้มแข็งและเป็นธรรม หากเราไม่ตระหนักและแก้ไข ปัญหานี้จะกัดกร่อนรากฐานของสังคมเราอย่างช้าๆแต่ต่อเนื่องไปเรื่อยๆ"

3. “กลางวันแสบๆ” ในบริบทของหลักนิติธรรม

ในบริบทของปัญหาด้านหลักนิติธรรมในประเทศไทย สำนวน “กลางวันแสบๆ” สื่อถึง:

- การละเมิดกฎหมายและจริยธรรมที่เกิดขึ้นอย่างเปิดเผย โดยไม่เกรงกลัวต่อการถูกลงโทษ
- การใช้อำนาจโดยมิชอบของผู้มีอิทธิพล ที่กระทำอย่างโจ่งแจ้งโดยไม่สนใจสายตาสาธารณชน
- ความไม่เท่าเทียมในการบังคับใช้กฎหมาย ที่เห็นได้ชัดเจนในสังคม
- การทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นอย่างเปิดเผย ไม่ต้องปิดบังอำพราง
- การใช้กลไกและกระบวนการทางกฎหมายเพื่อความได้เปรียบทางการเมือง และเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มประโยชน์ต่างๆ

การใช้คำนี้สะท้อนให้เห็นว่า การละเมิดหลักนิติธรรมในประเทศไทยได้กลายเป็นเรื่องปกติ จนผู้กระทำผิดไม่จำเป็นต้องซ่อนเร้นการกระทำของตน

4. ผลที่จะตามมาจากปรากฏการณ์ “กลางวันแสบๆ” ที่สะท้อนในบริบทของหลักนิติธรรมในประเทศไทย

หากปล่อยให้สถานการณ์ “กลางวันแสบๆ” นี้ดำเนินต่อไป ผลที่จะตามมามีดังนี้:

- การสูญเสียความเชื่อมั่นในระบบกฎหมาย: ประชาชนจะไม่เชื่อมั่นว่ากฎหมายจะสามารถปกป้องสิทธิของพวกเขาได้
- การเสื่อมถอยของหลักนิติธรรม: สังคมจะยอมรับการละเมิดกฎหมายมากขึ้น ทำให้หลักนิติธรรมอ่อนแอลง
- ความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เพิ่มขึ้น: ผู้มีอำนาจจะสามารถละเมิดกฎหมายได้โดยไม่ต้องรับผิดชอบ ในขณะที่ประชาชนทั่วไปต้องเผชิญกับความไม่เป็นธรรม
- การใช้กลไกและกระบวนการทางกฎหมายในการช่วงชิงความได้เปรียบทางการเมือง ส่งผลให้ประชาชนเสื่อม ความศรัทธาต่อระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- การลดลงของการมีส่วนร่วมทางการเมือง: ประชาชนจะรู้สึกหมดหวังและไม่อยากมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย
- การเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางสังคม: เยาวชนจะเติบโตมาในสังคมที่มองว่าการละเมิดกฎหมายเป็นเรื่องปกติ
- การเพิ่มขึ้นของความขัดแย้งในสังคม: เมื่อประชาชนไม่สามารถพึ่งพากระบวนการยุติธรรมได้อาจนำไปสู่การใช้วิธีการนอกกฎหมายในการแก้ไขปัญหา
- ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการลงทุน: นักลงทุนอาจไม่มั่นใจในระบบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายของประเทศ ส่งผลต่อการลงทุนและการเติบโตทางเศรษฐกิจ

5. สถานการณ์เฉพาะของประเทศไทย

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายพิเศษในการปฏิรูปหลักนิติธรรม เนื่องจาก:

- มีความขัดแย้งทางการเมืองสูง: สังคมมีความแตกแยกทางความคิดอย่างรุนแรง
- การใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือทางการเมือง: พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ พยายามใช้กลไกทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับฝ่ายตนเอง
- การปฏิรูปที่ริเริ่มโดยภาคการเมืองเป็นไปได้ยาก: เนื่องจากความไม่ไว้วางใจระหว่างกลุ่มต่างๆ
- ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย: การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยครั้งทำให้นโยบายการปฏิรูปขาดความต่อเนื่อง

6. ความจำเป็นของการเคลื่อนไหวโดยภาคประชาสังคมและสมาชิก RoLD

ในสถานการณ์เช่นนี้ ภาคประชาสังคม โดยเฉพาะสมาชิกของหลักสูตรหลักนิติธรรมและการพัฒนา (RoLD) จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจาก:

- ความเป็นกลางทางการเมือง: สามารถนำเสนอมุมมองที่เป็นกลางและไม่ถูกครอบงำโดยผลประโยชน์ทางการเมือง
- การสร้างพื้นที่กลาง: เป็นเวทีให้ทุกฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์
- ความต่อเนื่องในการทำงาน: สามารถผลักดันการปฏิรูปได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่ขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการสร้างความรู้ความตระหนักรู้: ให้ความรู้แก่สาธารณชนเกี่ยวกับความสำคัญของหลักนิติธรรม และผลที่จะตามมาถ้าประเทศไทยมีปัญหาหลักนิติธรรมที่เสื่อมถอยลงเรื่อยๆ
- การพัฒนาข้อเสนอที่เป็นกลาง: นำเสนอแนวทางการปฏิรูปที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

ด้วยเหตุนี้ การมีส่วนร่วมของสมาชิก RoLD ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของภาคประชาสังคม

จึงเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปหลักนิติธรรมในประเทศไทย

ท่ามกลางความท้าทายทางการเมืองที่ซับซ้อน

